

**ЕВН Електростопанство на
Македонија**

**Акционерско друштво за
дистрибуција на електрична
енергија, Скопје**

**Неконсолидирани
Финансиски извештаи**

за годината завршена на

31 декември 2012

со Извештај на независниот Ревизор

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Неконсолидирани финансиски извештаи

Неконсолидиран извештај за финансиска состојба	1
Неконсолидиран извештај за сеопфатна добивка	2
Неконсолидиран извештај за промените во капиталот	3
Неконсолидиран извештај за паричниот тек	4
Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи	6



КПМГ Македонија ДОО Скопје
Соравија Центар, Скопје, 7-ми кат
Ул. "Филип Втори Македонски" бр.3
1000 Скопје
Република Македонија

Телефон +389 (2) 3135 220
Факс +389 (2) 3111 811
Е-пошта kpmg@kpmg.com.mk
Портал www.kpmg.com.mk

Извештај на ревизорот до акционерите на ЕВН Електростопанство на Македонија, Акционерско друштво за дистрибуција на електрична енергија, Скопје

Извршивме ревизија на придружните неконсолидирани финансиски извештаи на ЕВН Електростопанство на Македонија, Акционерско друштво за дистрибуција на електрична енергија, Скопје ("Друштвото") кои се состојат од неконсолидиран извештај за финансиската состојба на 31 декември 2012 година, неконсолидирани извештаи за сеопфатна добивка, промени во капиталот и паричниот тек за годината тогаш завршена и белешки, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за неконсолидираните финансиски извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и реално прикажување на овие неконсолидирани финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување и интерната контрола за која раководството смета дека е релевантна за изготвување на неконсолидираните финансиски извештаи кои не содржат материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие неконсолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека неконсолидираните финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во неконсолидираните финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и проценките на ризиците за значајни грешки во неконсолидираните финансиски извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледавме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на неконсолидираните финансиски извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во неконсолидираните финансиски извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

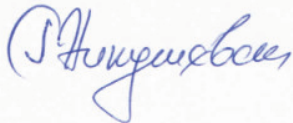
Според наше мнение, неконсолидираните финансиски извештаи реално и објективно ја прикажуваат неконсолидираната финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2012 година како и на неговата неконсолидирана финансиска успешност и неговиот неконсолидиран паричен тек за годината тогаш завршена во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Извештај за други правни и регулаторни барања



Согласно изискувањата на член 34 (д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај на Друштвото, изготвен од раководството согласно барањата на член 384 од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со неконсолидираната годишна сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните неконсолидирани финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2012 година. Раководството е одговорно за изготвување на неконсолидираната годишна сметка на Друштвото која што беше одобрена од Управниот Одбор на Друштвото на 28 февруари 2013 и за изготвувањее на годишниот извештај на активностите на Друштвото, којшто беше одобрен од Управниот Одбор на Друштвото на 28 февруари 2013.

Скопје, 28 февруари 2012 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска



КПМГ Македонија ДОО
Управител
Гордана Никушевска



ЕВН Електростопанство на Македонија
Акционерско друштво за дистрибуција на електрична енергија, Скопје
Неконсолидирани финансиски извештаи

Неконсолидиран извештај за финансиска состојба

На 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2012	2011 Корегиран*
Актива			
Недвижности, постројки и опрема	15	16.174.406	15.661.637
Нематеријални средства	16	193.635	278.327
Вложување во недвижности	17	721.039	1.142.166
Финансиски средства расположливи-за-продажба	18	<u>76.981</u>	<u>50.800</u>
Постојани средства		<u>17.166.061</u>	<u>17.132.930</u>
Залихи	20	285.726	356.616
Побарувања од купувачи и други побарувања	21	6.541.676	6.291.125
Дадени аванси		2.829	10.432
Парични средства и паричен еквивалент	22	<u>1.518.849</u>	<u>547.444</u>
Тековни средства		<u>8.349.080</u>	<u>7.205.617</u>
Вкупна актива		<u>25.515.141</u>	<u>24.338.547</u>
Пасива			
Акционерски капитал	23	14.931.909	14.931.909
Резерви		22.823	9.818
Акумулирана загуба		<u>(8.071.667)</u>	<u>(7.805.085)</u>
Вкупно капитал и резерви		<u>6.883.065</u>	<u>7.136.642</u>
Обврски			
Обврски за кредити	25	7.583.007	6.102.626
Одложени приходи и расходи	26	2.083.594	1.801.722
Однапред платени наемнини	31	-	46.250
Резервирања	27	310.916	177.583
Одложени даночни обврски	19	690	22
Користи за вработените	29	<u>114.946</u>	<u>113.254</u>
Долгорочни обврски		<u>10.093.153</u>	<u>8.241.457</u>
Обврски за кредити	25	2.563.332	2.495.117
Одложени приходи и расходи	26	104.680	92.160
Однапред платени наемнини	31	46.250	277.500
Резервирања	27	71.726	95.663
Обврски кон добавувачи и други обврски	28	5.434.903	5.694.786
Користи за вработените	29	970	329
Примени аванси		<u>317.062</u>	<u>304.893</u>
Тековни обврски		<u>8.538.923</u>	<u>8.960.448</u>
Вкупно обврски		<u>18.632.076</u>	<u>17.201.905</u>
Вкупна пасива		<u>25.515.141</u>	<u>24.338.547</u>

Белешките на страните од 6-54 се составен дел од овие неконсолидирани финансиски извештаи.

Неконсолидираните финансиски извештаи прикажани на страните од 1 до 54 беа одобрени од Управниот Одбор на ЕВН Електростопанство на Македонија АД на 28 февруари 2013 година и во нивно име беа потпишани од:

Вернер Хенгст
Претседател на одборот на управување

Волфганг Шаффер
Заменик Претседател на одборот на управување

Игор Гиевски
Член на одборот на управување

Неконсолидиран извештај за сеопфатна добивка

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2012	2011 коригиран*
Приходи од продажба на електрична енергија	7	24.339.921	21.780.848
Продажба на стоки и услуги		192.312	151.943
Наемнини за вложувања во недвижности		294.500	320.597
Вкупно приходи		<u>24.826.733</u>	<u>22.253.388</u>
Останати приходи од дејноста	8	506.471	563.138
		<u>25.333.204</u>	<u>22.816.526</u>
Расходи			
Набавка на електрична енергија	9	18.160.194	16.272.949
Амортизација	10	1.220.522	1.236.242
Трошоци за вработени	11	1.522.996	1.607.437
Трошоци за одржување		243.253	214.339
Суровини и потрошни добра	12	315.708	363.435
Останати оперативни трошоци	13	1.500.530	1.303.425
Исправка на вредноста на побарувања		2.181.690	2.058.946
		<u>25.144.893</u>	<u>23.056.773</u>
Загуба од редовно работење		<u>188.311</u>	<u>(240.247)</u>
Приходи од финансирање		45.502	16.737
Расходи од финансирање		(500.395)	(434.668)
Нето расходи од финансирање	14	<u>(454.893)</u>	<u>(417.931)</u>
Загуба за годината		<u>(266.582)</u>	<u>(658.178)</u>
Останата сеопфатна добивка			
Нето промена во објективната вредност на финансиски средства расположливи-за-продажба	14	6.681	(659)
Одложени даноци поврзани со финансиските средства расположливи-за-продажба	14	(668)	66
Актуарска добивка од планови за дефинирани користи		6.992	9.338
Останата сеопфатна добивка за годината, нето од данок на добивка		<u>13.005</u>	<u>8.745</u>
Вкупна сеопфатна добивка за годината		<u>(253.577)</u>	<u>(649.433)</u>
Основна и разведенета заработка по акција (денари)	24	(17.9)	(44.1)

Белешките на страните од 6-54 се составен дел од овие неконсолидирани финансиски извештаи.

ЕВН Електростопанство на Македонија
Акционерско друштво за дистрибуција на електрична енергија, Скопје
Неконсолидирани финансиски извештаи

Неконсолидиран извештај за промените во капиталот

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Акционер- ски капитал	Законска резерва	Резерва за објективна вредност	Резерва за повторно мерење на користи за вработе- ните	Акумули- рана загуба	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2011	14.931.909	279	794	-	(7.146.907)	7.786.075
Вкупна сеопфатна добивка за годината	-	-	-	-	(658.178)	(658.178)
Загуба за годината						
Останата сеопфатна добивка за годината						
Нето промена во објективната вредност на финансиски средства расположливи-за-продажба, нето од данок	-	-	(593)	-	-	(593)
Актуарска добивка од планови за дефинирани користи	-	-		9.338	-	9.338
Вкупно останата сеопфатна добивка за годината	-	-	(593)	9.338	-	(8.745)
Вкупна сеопфатна добивка за годината	-	-	(593)	9.338	(658.178)	(649.433)
Состојба на 31 декември 2011	14.931.909	279	201	9.338	(7.805.085)	7.136.642
Состојба на 1 јануари 2012	14.931.909	279	201	9.338	(7.805.085)	7.136.642
Вкупна сеопфатна добивка за годината						
Загуба за годината	-	-	-	-	(266.582)	(266.582)
Останата сеопфатна добивка за годината						
Нето промена во објективната вредност на финансиски средства расположливи-за-продажба, нето од данок	-	-	6.013	-	-	6.013
Актуарска добивка од планови за дефинирани користи	-	-	-	6.992	-	6.992
Вкупно останата сеопфатна добивка за годината	-	-	6.013	6.992	-	13.005
Вкупна сеопфатна добивка за годината	-	-	6.013	6.992	(266.582)	(253.577)
Состојба на 31 декември 2012	14.931.909	279	6.214	16.330	(8.071.667)	6.883.065

Белешките на страните од 6-54 се составен дел од овие неконсолидирани финансиски извештаи.

Неконсолидиран извештај за паричниот тек

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2012	2011 коригиран
Парични текови од оперативни активности			
Загуба за годината		(266.582)	(658.178)
<i>Корекција за:</i>			
Амортизација	10	1.220.522	1.236.242
Неотпишана вредност на недвижности, постројки и опрема		25.425	1.758
Добивка од продажба на финансиски средства расположливи-за-продажба		(24.952)	-
Исправка на вредноста на финансиски средства расположливи-за-продажба	14	2.026	741
Исправка на вредноста на побарувања од купувачи и побарувања од камати		2.232.685	2.058.946
Наплатени претходно отпишани побарувања		50.733	-
Приходи од грантови	8	(113.602)	(42.053)
Камати за задоцнети плаќања	8	(305.215)	(409.485)
Приходи од камати	14	(20.482)	(16.641)
Расходи од камати на финансиски обврски кои се мерат според амортизирана набавна вредност	14	487.245	411.129
Расходи од камати од задоцнети плаќања	14	-	11.892
Расходи од камати од користи за вработените		9.128	9.822
Нереализирани курсни разлики		761	940
		<u>3.196.226</u>	<u>2.605.113</u>
Промена на:			
-побарувања од купувачи и други побарувања		(2.435.734)	(2.930.761)
- залихите		70.890	172.004
- обврските кон добавувачи и други обврски		(247.583)	1.383.725
- резервирања		109.396	(145.857)
- однапред платени наемнини		(277.500)	(320.597)
-користи за вработените		197	(606)
- платени аванси		7.603	(5.833)
- примени аванси		12.169	37.341
		<u>435.664</u>	<u>794.529</u>
Наплатени камати		308.446	437.215
Платен данок на добивка		-	-
Платени камати		<u>(357.279)</u>	<u>(371.140)</u>
Нето парични текови од оперативни активности		<u><u>386.831</u></u>	<u><u>860.604</u></u>

Белешките на страните од 6-54 се составен дел од овие неконсолидирани финансиски извештаи.

ЕВН Електростопанство на Македонија
 Акционерско друштво за дистрибуција на електрична енергија, Скопје
 Неконсолидирани финансиски извештаи

Неконсолидиран извештај за паричниот тек (продолжение)

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2012	2011 корегиран
Парични текови од инвестициони активности			
Наплатени камати		20.482	16.641
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(1.240.513)	(1.184.864)
Набавка на нематеријални средства		(8.695)	(22.336)
Приливи од приклучоци		404.305	403.038
Набавка на вложувања во недвижности		(21.526)	(37.515)
Приливи од продажба на вложувања		<u>24.952</u>	<u>370</u>
Нето парични текови користени во инвестициони активности		<u>(820.995)</u>	<u>(824.666)</u>
Парични текови од финансиски активности			
Приливи од кредити		15.567.678	14.538.702
Вратени кредити		<u>(14.162.109)</u>	<u>(14.696.534)</u>
Нето парични текови од/(користени во) финансиски активности		<u>1.405.569</u>	<u>(157.832)</u>
Нето зголемување/(намалување) на парични средства и паричен еквивалент			
Парични средства и паричен еквивалент на 1 јануари		<u>547.444</u>	<u>669.338</u>
Парични средства и паричен еквивалент на 31 декември	22	<u>1.518.849</u>	<u>547.444</u>

Белешките на страните од 6-54 се составен дел од овие неконсолидирани финансиски извештаи.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

1. Општи информации

ЕВН Електростопанство на Македонија АД Скопје ("Друштвото" или "ЕВН Македонија") е акционерско друштво со седиште во Република Македонија. Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Ул. "11 Октомври" бр. 9,
1000 Скопје
Република Македонија

Основна дејност на Друштвото е дистрибуција на електрична енергија, за што на 28 ноември 2005 година доби лиценци за: Дистрибуција на електрична енергија (со важност за период од 35 години), управување со системот за дистрибуција на електрична енергија (со важност за период од 25 години) и лиценца за снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало (со важност за период од 10 години).

ЕВН Македонија во периодот од 28 ноември 2005 година до 8 март 2012 година произведуваше електрична енергија во 4 мали хидроцентрали, а МакХидро проект КО управуваше со 7 мали хидроцентрали во периодот од 1 февруари 2002 до 1 февруари 2013, согласно РОТ Договорот.

Согласно измените на Законот за енергетика од 2011 година, ЕВН Македонија беше обврзана да спроведе правно раздвојување на дејноста производство на електрична енергија од дејноста дистрибуција на електрична енергија. Заради тоа ЕВН Македонија го основаше Друштвото за производство на електрична енергија, ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје, кое склучи Договор за користење на електроенергетски објекти со ЕВН Македонија и за истото му беше издадена соодветна лиценца од страна на Регулаторната комисија за енергетика со важност во период од 35 години. ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје поведе постапка за добивање на лиценца за производство на електрична енергија за преостанатите 7 мали хидроцентрали со кои управуваше МакХидро проект согласно РОТ Договорот. Се очекува да се издаде лиценца за период од 35 години, врз основа на која ЕВН Македонија Електрани ќе управува со сите 11 мали хидроцентрали.

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување ("МСФИ").

Изготвувањето на овие неконсолидирани финансиски извештаи на Друштвото е согласно барањата на локалната законска регулатива. Друштвото поседува 100% од сопственичкиот капитал на ЕВН Електроснабдување ДООЕЛ Скопје и ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје кои се инкорпорирани и со седиште во Република Македонија. Во овие неконсолидирани финансиски извештаи вложувањата се презентирани како вложување во подружници.

Друштвото, исто така изготвува и консолидирани финансиски извештаи согласно Меѓународниот Сметководствен Стандард ("МСС") 27 - Консолидирани финансиски извештаи и сметководство за вложувања во подружници.

Изготвувањето на овие финансиски извештаи на Друштвото е согласно барањата на локалната законска регулатива.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

2. Основа за изготвување (продолжение)

(б) Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на историски вредности освен за финансиски средства расположливи-за-продажба, кои што се мерат по објективна вредност.

(в) Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("денари" или "МКД"), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е поинаку наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

(г) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на неконсолидираните финансиски извештаи во согласност со МСФИ изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Информациите во врска критичните проценки во примената на сметководствените политики кои имаат значително влијание на финансиските извештаи се прикажани во следниве белешки:

- Белешка 31- Сметководство за договор кој содржи наем и класификација за наем.

Информации за претпоставките и неизвесности при процена, кои имаат значаен ризик да резултираат на материјални корекции во рамките на следната финансиска година се вклучени во следните белешки:

- Белешка 15- Исправка на недвижности, постројки и опрема
- Белешка 27- Резервирања
- Белешка 32- Потенцијални обврски

(д) Промени во сметководствената политика

Планови за дефинирани користи

Друштвото го примени МСС 19 Користи за вработените (2011) кој е применлив од 1 Јануари 2012 и кој влијае во утврдувањето на добивката или загубата поврзана со планови за дефинирани користи.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

2. Основа за изготвување (продолжение)

(д) Промени во сметководствената политика

Планови за дефинирани користи (продолжение)

Како резултат на промените, Друштвото ја признава добивката и загубата од повторно мерење на планови за дефинирани користи во останата сеопфатна добивка. Дополнително, Друштвото ги утврдува нето расходите од камата во вкупно обврски за дефинирани користи за периодот со примена на дисконтна стапка која се користи за мерења на обврски за дефинирани користи на почетокот на годината до нето обврски за дефинирани користи на почетокот на годината. Таа ги зема во предвид сите промени во вкупно дефинираната обврска во текот на периодот како резултат на придонесите и плаќањата на користите. Вкупната камата на нето обврските за дефинирани користи ги вклучува трошоците за камата на обврски за дефинирани користи.

Влијание на промената на сметководствената политика

Промената на сметководствената политика е применета ретроспективно.

Следнава табела ги прикажува финансиските ефекти на извештајот за сеопфатна добивка во воведувањето на новата сметководствена политика:

<i>Во илјади денари</i>	За годината која завршува на 31 декември	
	2012	2011
Зголемување во:		
Расходи од финансирање	9.128	9.822
Останата сеопфатна добивка	6.992	9.338
Намалување во :		
Трошоци за вработени	2.136	484

Промената во сметководствената политика нема влијание врз вкупните средства на 31 декември 2011 и 31 декември 2012 година и данокот на добивка за тековниот и споредбениот период и има нематеријално влијание на заработката од акции за тековниот и компаративниот период.

За понатамошни објаснувања види белешка 29.

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи, освен за промените во сметководствената политика како што е наведено во белешка 2(е).

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(a) Странска валута (продолжение)

(a) Странска валута

(i) Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на тој датум. Печалбите и загубите на монетарните средства и обврски претставуваат разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почетокот на периодот, коригирана за ефективната камата и плаќањата во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута искажана во денари според курсот важечки на крајот на периодот.

Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето се признаени во добивката или загубата. Немонетарните ставки кои се мерат по историска вредност, а се искажани во странска валута, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакција.

(б) Финансиски инструменти

(i) Не-деривативни финансиски средства

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства (вклучувајќи ги средствата кои се по објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

Друштвото ги депривира финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од финансиското средство со трансакција во која се пренесени суштински сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кој е креиран или задржан од Друштвото се признава како посебно средство или обврска.

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во Неконсолидираниот извештај за финансиска состојба кога, и само кога, Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Не-деривативните финансиски средства на Друштвото вклучуваат: заеми и побарувања и финансиски средства расположливи-за-продажба.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

- 3. **Значајни сметководствени политики (продолжение)**
- (б) **Финансиски инструменти (продолжение)**
- (i) **Не-деривативни финансиски средства (продолжение)**

Финансиски средства чувани до достасување

Доколку Друштвото има позитивна намера и способност за задржување на должничките хартии од вредност до рокот на достасување, тогаш тие се класификувани како финансиски средства чувани до достасување. Финансиски средства чувани до достасување се признаваат почетно по објективна вредност плус директните трансакциони трошоци. Последователно по почетното признавање финансиски средства чувани до достасување се мерат по амортизирана вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не котираат на активен пазар. Ваквите средства почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство. Последователно на почетното признавање, заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

Заемите и побарувањата ги вклучуваат парични средства и паричните еквивалентни и побарувања од купувачи и други побарувања.

Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти се состојат од парични средства на жиро сметка, благајна и краткорочни депозити во банки со оригинален рок на достасаност од три месеци или помалку од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена на нивната објективна вредност и се употребени од страна на Групата во управувањето со нејзините краткорочни обврски.

Финансиски средства расположливи-за-продажба

Финансиски средства расположливи-за-продажба се не-деривативни финансиски средства одредени како расположливи-за-продажба кои не се класификувани во претходните категории. Финансиски средства расположливи-за-продажба почетно се признаваат според објективната вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Вложувањата на Друштвото во сопственички хартии од вредност и одредени должнички хартии од вредност се класификуваат како финансиски средства расположливи-за-продажба. Последователно на почетното признавање, тие се мерат според објективна вредност види белешка 3 (е)(i), се признаваат во останата сеопфатна добивка и се презентирани во резерва за објективна вредност во капиталот. Кога вложувањето се депризнава, кумулативната добивка или загуба во останата сеопфатна добивка се пренесува во добивка или загуба.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Финансиски инструменти (продолжение)

(i) Не-деривативни финансиски средства (продолжение)

Финансиски средства расположливи-за-продажба

Било кој инструмент класификуван како финансиско средство расположливо-за-продажба за кој нема пазарна цена на активен пазар и чија објективна вредност не може да се измери веродостојно е прикажан според набавна вредност вклучувајќи ги трансакционите трошоци, намален за загуба поради обезвреднување.

(ii) Не-деривативни финансиски обврски

Финансиските обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Друштвото ги класифицира недеривативните финансиски обврски во категоријата останати финансиски обврски. Таквите финансиски обврски почетно се признаваат по објективна вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање, овие финансиски обврски се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

Не-деривативните финансиски обврски на Друштвото вклучуваат обврски по кредити и обврски кон добавувачи и други обврски.

(iii) Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификуваат како капитал. Дополнителните трошоци, доколку има, кои се директно поврзани со емисија на обични акции се признаваат како одбивка од капиталот, нетно, од даночните ефекти.

(в) Недвижности, постројки и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите, постројките и опремата се прикажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Трошоците за средства изградени во сопствена режија ги вклучуваат трошоците за материјали и директна работна сила, како и останатите трошоци настанати за нивно доведување до употребна состојба и трошоците за нивно демонирање и отстранување од локацијата на која се поставени и капитализирани трошоци за позајмување. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(в) Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

(i) Признавање и мерење

Кога делови од ставките на недвижностите, постројките и опремата имаат различен проценет корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите, постројките и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите, постројките и опремата се определуваат споредувајќи ги приливите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите, постројките и опремата и се признаваат во добивката или загубата.

(ii) Рекласификација на вложувања во недвижности

Кога користењето на недвижноста се менува од недвижност запоседната од сопственикот во вложувања во недвижност, тогаш недвижноста се класификува како вложувања во недвижност.

(iii) Последователни издатоци

Последователните издатоците се капиталзираат само доколку е веројатно дека Друштвото ќе има идни економски полезности од тој дел. Сите останати издатоци за секојдневно одржување на недвижностите, постројките и опремата се признаваат во добивката или загубата во моментот на настанување.

(iv) Амортизација

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите, постројките и опремата. Средствата земени под наем се амортизираат по пократкиот период помеѓу периодот на траење на наемот и проценетиот корисен век на средството, освен доколку е веројатно дека Друштвото ќе се стекне со сопственост на крај на периодот на наем. Земјата не се амортизира.

Ставките од недвижностите, постројките и опремата се амортизираат од датумот на кој тие се инсталирани и се подготвени за употреба, или во однос на внатрешно изградените средства, од датумот кога средството е завршено и подготвен за употреба.

Проценетиот корисен век на употреба за тековниот и споредбените периоди се како што следи:

- | | |
|---|--------------|
| • Згради | 10-40 години |
| • Машини и опрема | 4-20 години |
| • Транспортни средства, мебел и останата опрема | 5-10 години |

Методите на амортизација, проценетиот корисен век на употреба и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување и се корегираат доколку е тоа потребно.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(г) Нематеријални средства

(i) Признавање и мерење

Нематеријалните средства набавени од страна на Друштвото кои имаат одреден век на траење се прикажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во добивката или загубата како трошоци во моментот на настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството намалена за остатокот на вредноста на средството.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства, од датумот на кој тие се расположливи за употреба, бидејќи вака најблиску го одсликува очекуваното користење на идните економски користи од средството.

Процент корисен век на употреба за тековниот и споредбените периоди се како што следи:

- Софтвер 5 години

Методите на амортизација, проценетиот корисен век како и резидуалната вредност на средствата на секој датум на известување и се корегираат доколку е тоа потребно.

(д) Вложување во недвижности

Вложување во недвижности се недвижности кои се чуваат за да се заработуваат наемнини или за зголемување на вредноста на капиталот или за двете заедно, но не за доставување на стоки и услуги или за административни цели. Ставките на вложувања во недвижности се прикажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Трошоците за вложување во недвижности изградени во сопствена режија ги вклучуваат трошоците за материјали и директна работна сила, како и останатите трошоци настанати за нивно доведување до употребна состојба и трошоците за нивно демонирање и отстранување од локацијата на која се поставени и капитализирани трошоци за позајмување.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(д) Вложување во недвижности (продолжение)

Добивките и загубите од продажбите на вложување во недвижности се определуваат споредувајќи ги приливите од продажбата со сегашната вредност на ставките и се признаваат во добивката или загубата. Кога вложувањата во недвижности кои претходно се класифицирани како недвижности, постројки и опрема се продадат, сите поврзани со тоа износи вклучени во ревалоризациона резерва се пренесуваат во задржана добивка.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на вложувањата во недвижности. Земјата не се амортизира.

Процент корисен век на употреба за тековниот и споредбените периоди се како што следи:

- Згради 10-20 години

Методите на амортизација и проценетиот корисен век на употреба се преоценуваат на секој датум на известување и се корегираат доколку е тоа потребно.

(ф) Залихи

Залихите се искажуваат по пониската од цената на чинење и нето пазарна вредност. Трошокот на залихите се евидентира според принципот на пондерирана просечна цена и ги вклучува трошоците настанати за нивна набавка и доведување до постојната локација и состојба.

Нето пазарната вредност е проценета продажна цена во нормални услови на делување, намалена за проценетите трошоци за доработка и продажба.

(е) Обезвреднување на средствата

(i) Недеривативни финансиски средства

На секој датум на известување финансиското средство се проценува за да се утврди дали има некој објективен доказ дека е оштетено. Финансиското средство се смета оштетено доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Како објективен доказ дека финансиските средства се оштетени може да биде неисполнување на обврските или деликвенција од страна на должникот, реструктурирање на износ од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот или издавачот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Друштвото, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност. Дополнително, за вложувања во сопственички инструменти, значително или долготрајно намалување на објективната вредност под набавната вредност е објективен доказ за обезвреднување.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(е) Обезвреднување на средствата (продолжение)

(i) Недеривативни финансиски средства (продолжение)

Друштвото го разгледува доказот за обезвреднување на побарувањата и вложувањата во сопственички хартии од вредност чувани до достасување на поединечно и на колективно ниво. Сите индивидуално значајни побарувања и вложувањата во сопственички хартии од вредност чувани до достасување се проценуваат за поединечно обезвреднување. Сите индивидуално значајни побарувања и вложувањата во сопственички хартии од вредност чувани до достасување за кои се смета дека не се поединечно оштетени, се проценуваат колективно за било какво обезвреднување кое настанало, но сеуште не е идентификувано. Побарувањата и вложувањата во сопственички хартии од вредност чувани до достасување кои не се индивидуално значајни колективно се проценуваат за обезвреднување со групирање на побарувањата и вложувањата во сопственички хартии од вредност чувани до достасување со слични карактеристики на ризик.

Во проценување на колективното обезвреднување, Друштвото ги користи историските трендови на веројатноста од неисполнување на обврските, времето на надоместувањата и износот на настанатата загуба, корегирани за проценката на раководството на Друштвото за тоа дали тековните економски и кредитни услови се такви што вистинските загуби веројатно би биле поголеми или помали од предложените историски трендови.

Загуба поради обезвреднување на финансиското средство мерено по амортизирана набавна вредност се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на побарувањата. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава преку намалување на дисконтот. Кога последователен настан ќе предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

Загуба поради обезвреднување на вложувања во сопственички хартии од вредност расположливи-за-продажба се признава со пренесување на кумулативните загуби кои биле признаени во останата сеопфатна добивка и презентирани во резерва за објективна вредност во капиталот, во добивката или загубата. Кумулативната загуба која е трансферирана од останата сеопфатна добивка и признаена во добивката или загубата е разлика помеѓу набавната вредност, нето од исплати на главнина и амортизација, и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради обезвреднување претходно признаена во добивката или загубата. Промени во резервирања за обезвреднување поврзани со временската вредност се одразуваат како дел од приходи од камати.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(е) Обезвреднување на средствата (продолжение)

(ii) Не-финансиски средства

Сметководствената вредност на не-финансиските средства на Друштвото, освен залихите, се проценуваат на секој датум известување за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместувачкиот износ на средството.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството. За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои неможат да се тестираат индивидуално, се групирани во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства (единица која генерира парив).

Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата. Загубите од обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата во единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Загуба поради обезвреднување признаена во претходни периоди се проценува на секој датум на известување за било каква индикација дека загубата се намалила или повеќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради обезвреднување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која била определена, нето од амортизацијата, доколку не била признаена загуба поради обезвреднување на средствата.

(ж) Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото врши уплата кон дефинираните планови за придонеси за користи по престанок на вработувањето во согласност со националното законодавство. Придонесите врз основа на платите се уплатуваат до националните организации задолжени за исплата на пензиското осигурување. Во зависност од годините на стаж во Друштвото во моментот на престанок на вработувањето, износот на користа за пензионирање се движи помеѓу 3 и 5 просечни плати на ниво на Друштвото. Не постои дополнителна обврска во однос на овие планови.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ж) Користи за вработените (продолжение)

Планови за дефинирани користи (продолжение)

Обврските за придонеси во дефинираните планови за придонеси се признаваат како расходи во периодот во кој настануваат, како дел од трошоците за вработени.

Во согласност со националното законодавство во моментот на заминување во пензија Друштвото плаќа користи за заминување во пензија на своите вработени во согласност со колективниот договор на Друштвото.

План за дефинирани користи е план за користи по вработување, различен од дефиниран план за придонеси. Нето обврската на Друштвото во однос на дефинирани планови за користи се пресметува со проценување на износот на идни користи кои вработените ги стекнале како надомест за нивната служба во тековниот и минатиот период; тие користи се дисконтирани за да се утврди нивната сегашна вредност. Друштвото утврдува нето расход од камата на нето дефинирана обврска за користи за периодот со примена на дисконтна стапка која се користи да се измери дефинираната обврска за користи на почетокот на годишниот период до нето дефинирана обврска за користи.

Пресметката се врши на годишно ниво од страна на квалификуван актуар користејќи го методот на кредит на проектирана единица. Пресметката е извршена од страна на квалификуван актуар со примена на метода на кредитирање на проектирана единица.

Премерувањата кои произлегуваат од дефинирани планови за користи вклучуваат актуарски добивки и загуби. Друштвото веднаш ги признава во останата сеопфатна добивка и сите други трошоци поврзани со дефинирани планови за користи во трошоци за користи за вработените во добивка или загуба.

Кога користите од планот се менуваат, или кога планот е прекинат, делот од променетите користи поврзани со минатата служба на вработениот, или добивка или загуба за прекинување, се признава веднаш во извештајот за сеопфатна добивка кога се случува измена или прекинување на планот.

(ii) Останати долгорочни користи за вработените

Во согласност со македонската законската регулатива Друштвото исплаќа јубилејни награди во согласност со критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Друштвото искажува обврски за долгорочни користи на вработените врз основа на актуарска пресметка за јубилејни награди. Овие користи на вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ж) Користи за вработените(продолжение)

(iii) Користи поради прекин на вработување

Користи поради прекин на вработување се признаваат како трошок кога Друштвото покажува обврзаност, без реална можност за повлекување, на формално детален план за прекин на вработувањето пред нормалниот датум, или да обезбеди користи поради прекин на вработување како резултат на направена понуда за охрабрување на доброволно заминување од работа. Користи поради прекин на вработување при доброволно заминување од работа се признаваат како трошок доколку Друштвото има направено понуда за доброволно заминување од работа, веројатно е таа да биде прифатена и бројот на оние кои ќе ја прифатат може да се процени веродостојно. Доколку користите се исплаќаат по 12 месеци од денот на известување, истите се дисконтираат до нивната сегашна вредност.

(iv) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава резервирање за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(з) Резервирања

Резервирање се признава кога, како резултат на минат настан, Друштвото има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се процени и за која е веројатно дека ќе се бара одлив на ресурси кои содржат економски користи за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за обврската.

(с) Признавање на приходи

(i) Продажба на електрична енергија

Приходот од продажба на електрична енергија се мери според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето за истиот. Друштвото ги признава приходите од продажба на електрична енергија брз основа на количината на испорачана електрична енергија.

(ii) Извршени услуги

Приходите од извршени услуги се признаваат во добивката или загубата до степенот на завршеност на услугата на денот на периодот на известување. Степенот на завршеност се определува според евиденциите за извршената работа.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(с) Признавање на приходи (продолжение)

(iii) Приходи од наемнини

Приходите од наемнини од вложување во недвижности се признаени во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на времетраењето на наемот. Добиените стимуланси се признаени како составен дел од вкупните приходи за наем, во времетраењето на наемот.

(iv) Приходи од придонесени приклучоци

Приходите од приклучоците кои се придонесени од потрошувачите во готовина за изградба на потребните средства и поврзување на електричната мрежа, почетно се признаени како одложени приходи, и последователно се признаени во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на пократкиот период на договорот и на животниот век на средството.

(и) Приход од камата на достасани побарувања

Друштвото пресметува казнена камата за достасани побарувања од купувачи. Каматата за задоцнето плаќање на фактурите, се пресметува за периодот од достасување на фактурата до моментот на плаќање на фактурата и каматата е вклучена во износот на следната фактура.

(j) Грантови

Друштвото добива грантови кои му се донирани во форма на недвижности, постројки и опрема како и парични плаќања примени од потрошувачите кои бараат изведба на стандарди и нестандартни приклучоци (домаќинства и субјекти) со цел Друштвото да го изгради неопходното средство за приклучување и да ги поврзе на електричната мрежа.

Приходите од грантови почетно се признаваат како одложени приходи кога постои разумна сигурност дека тие ќе бидат примени и дека Друштвото ќе ги исполни условите поврзани со давањето на грантот. Грантови кои претставуваат надомест на трошоци кои ги направило Друштвото се признаваат во добивката или загубата на систематска основа во периодот во кој трошоците се признаени. Грантови кои претставуваат надомест за набавна вредност на средства на Друштвото се признаваат во добивката или загубата на систематска основа пропорционално распоредени низ животниот век на средството.

(к) Исплати за наем

Исплатите по основа на оперативен наем се признаени во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на времетраењето на наемот. Стимулансите добиени од оперативен наем се признаени како составен дел од вкупните трошоци за наемнини, според условите на наемот.

Минималните плаќања за финансиски наем се распределени на расход од финансирање и намалување на неподмирната обврска. Расходот од финансирање е распределен на секој период во текот на времетраењето на наемот на таков начин што генерира константна периодична каматна стапка на преостанатото салдо на обврската.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(к) Исплати за наем (продолжение)

Утврдување дали договорот содржи наем

На почетокот на договорот, Друштвото утврдува дали таквиот договор е или содржи наем. Специфично средство е предмет на наем ако исполнувањето на договорот зависи од употребата на тоа специфично средство. Договорот го пренесува правото на користење на средството, доколку договорот го пренесува правото на Друштвото на употреба на тоа средство.

На почетокот или после повторното оценување на договорот, Друштвото ги одделува исплатите и другите барани надоместоци како договор во оние за наем и оние за другите елементи врз основа на нивните релативни објективни вредности.

(л) Приходи и расходи од финансирање

Приходите од финансирање вклучуваат приходи од вложувања, (вклучувајќи финансиски средства расположливи-за-продажба), приходи од дивиденди, печалби од продажби на финансиски средства расположливи-за-продажба. Приходите од камати се признаваат во добивката или загубата кога се пресметуваат со примена на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава на денот на кој Друштвото се стекнува со право за наплата на дивидендата.

Расходите од финансирање вклучуваат расходи од камата од земени кредити, намалување на дисконтот за резервирања, казнени камати за задоцнети плаќања како и загуба поради обезвреднување на финансиските средства. Сите трошоци за позајмување кои не се настанати за набавка, изградба или производство на средство кое се квалификува се признаваат во добивката или загубата со користење на методот на ефективна камата.

Позитивните и негативните курсни разлики се прикажуваат на нето основа или како приходи од финансирање или како расходи од финансирање во зависност од тоа дали движењата на странската валута се по нето позитивна или нето негативна позиција.

(м) Данок на добивка

Согласно даночниот режим воспоставен во Република Македонија данокот на добивка се состои од две компоненти:

- **Данок на распределени дивиденди и други распределби од добивката** – односно даночна основа е платената дивиденда или другите распределби од добивката;
- **Данок на непризнаени расходи** – односно даночна основа за пресметка на данокот претставува износот на непризнаени расходи утврдени во “Правилникот за начинот на пресметување и уплатување на данок на добивка и спречување на двојното ослободување или двојното оданочување”, намален за износот на даночниот кредит. Данокот на непризнаени расходи во текот на годината се плаќа врз основа на месечни аконтации кои се пресметани врз основа на даночниот биланс за непризнаени расходи за претходната година. На крајот на периодот на известување, се изготвува конечна пресметка за данок на непризнаени расходи за тековна година со која се врши порамнување на платените аконтации и конечната даночна обврска.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(м) Данок на добивка (продолжение)

Следствено, новиот даночен режим предизвика одредени импликации на презентацијата на данокот во финансиските извештаи кои се сумаризирани подолу:

Данок на распределени дивиденди

Данокот на распределени дивиденди се смета дека е данок на добивка во рамки на Меѓународен сметководствен стандард 12 - Данок на добивка прифатен во Република Македонија ("МСС 12").

Признавањето на овој вид на данок на добивка ќе биде конзистентно со признавањето на соодветната обврска за дивиденда (односно ќе се признае кога дивидендата е платена и/или објавена). Резервации за данок на добивка кои произлегуваат од распределба на дивиденди нема да се признаат се додека дивидендата не е објавена и/или платена.

Кога данокот на добивка произлегува од распределба на авансни дивиденди, платени пред датумот на известување, данокот на добивка е признаен и е презентираан во извештајот за сеопфатна добивка после линијата добивка или загуба пред оданочување како данок на добивка.

Кога данокот на добивка произлегува од распределби од задржана добивка, се признава и се презентира во извештајот за промените во капиталот.

Данок на непризнаени расходи

Данокот на непризнани расходи не претставува данок на добивка и е не е опфатен во рамки на МСС 12. Следствено, таквиот трошок за данок е презентираан во рамки на "останати расходи" види белешка 13 и соодветните обврски/побарувања се презентираани во рамки на "останати побарувања/обврски" во "извештај за финансиската соостојба".

Признавање на резервации за данок

Во случај на неизвесни обврски за данок, резервации се прават во согласност со Меѓународен сметководствен стандард 37 - "Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства", прифатен во Република Македонија ("МСС 37").

Таквите резервации не се презентираат како одложени даночни средства или одложени даночни обврски, туку како останати средства или останати обврски.

Признавањето/депризнавањето на таквите резервации за данок (кој не е данок на добивка) е презентираан во "Останати трошоци".

(н) Известување по сегменти

Оперативен сегмент е компонента на Друштвото вклучена во деловни активности од кои може да заработува приходи и да прави расходи, вклучувајќи приходи и расходи поврзани со трансакции со било кои компоненти на Друштвото. Оперативните резултати на оперативните сегменти на Друштвото редовно се прегледуваат од страна на Управниот одбор на Друштвото со цел за донесување на одлуки во врска со алокација на ресурсите на сегментот и оценување на нивната успешност, и за кои се расположливи дискрециони финансиски информации. Друштвото има само еден известувачки сегмент.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(њ) Заработка по акција

Друштвото ја прикажува основната и разводнетата заработка по акција за неговите обични акции. Пресметката на основната заработка по акција е направена со поделба на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината. Разводнетата заработка по акција е пресметана со корекција на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на периодот за ефектите на сите потенцијално разводнети обични акции.

(о) Нови стандарди и толкувања кои сеуште не се применети

Голем број на нови стандарди, амандмани на стандарди и интерпретации се применливи за периодите после 1 јануари 2012 година, но не се применети во изготвување на овие неконсолидирани финансиски извештаи. Ниеден од овие стандарди не се очекува да имаат значителен ефект на неконсолидираните финансиски извештаи на Друштвото, освен стандардот МСФИ 9 - "Финансиски инструменти" кој станува задолжителен за неконсолидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината која завршува на 31 декември 2013 година и кој може да ја промени класификацијата и мерењето на финансиските средства. Друштвото не планира да го усвои овој стандард порано и затоа степенот на неговото влијание не е утврдено.

4. Утврдување на објективна вредност

Голем број сметководствени политики и обелоденувања на Друштвото изискуваат утврдување на објективната вредност, како за финансиските, така и за нефинансиските средства и обврски. Објективните вредности се потребни за мерење и/или обелоденување врз основа на следните методи. Онаму каде е применливо, во белешките кои се однесуваат на специфичните средства или обврски, обелоденета е подетална информација за претпоставките направени во утврдувањето на објективната вредност.

(i) Вложувања во сопственички и должнички хартии од вредност

Објективната вредност на финансиски средства расположиви-за-продажба е утврдена врз основа на нивната понудена цена на пазар на хартии од вредност на денот на известување.

(ii) Побарувања од купувачи и други побарувања

Објективната вредност на тековни побарувања од купувачи и другите побарувања се проценува како сегашна вредност на идните парични текови намалена за пазарната стапка на каматата на денот на периодот на известување. Краткорочните побарувања со не утврдена каматна стапка се мерат со износот на оригиналната фактура доколку ефектот на намалувањето е нематеријално. Ваквата објективна вредност е утврдена за потребите на обелоденување секоја година на денот на известување.

(iii) Не-деривативни финансиски обврски

Објективната вредност на тековните обврски, која се утврдува за потребите на обелоденување во финансиските извештаи, се пресметува врз основа на нивната амортизирана набавна вредност.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

5. Управување со финансиски ризици

Преглед

Друштвото е изложено на следните ризици од користењето на финансиски инструменти:

- Кредитен ризик
- Ризик на ликвидност
- Пазарен ризик
- Оперативен ризик

Оваа белешка дава информација за изложеноста на Друштвото на секој од погоре споменатите ризици, за целите, политиките и процесите на Друштвото за мерење и управување со ризиците како и управувањето со капиталот на Друштвото. Понатамошни квантитативни обелоденувања се прикажани во овие финансиски извештаи.

Рамка за управување со ризик

Управниот одбор е одговорен за воспоставување и примена на рамката за управување со ризици.

Рамката за управување со ризици е воспоставена со цел идентификување и анализа на ризиците со кои се соочува Друштвото, поставување на соодветни лимити на ризиците, како и контрола и следење на ризиците и придржување на лимитите.

(a) Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиски загуби кои може да ги има Друштвото доколку купувачите или учесниците во финансиски инструменти не ги исполнат договорените финансиски обврски, и првично произлегува од побарувањата кои Друштвото ги има од купувачите.

(i) Побарувања од купувачи и други побарувања

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик произлегува од индивидуалните карактеристики на секој купувач. Целокупната продажба на Друштвото е на домашниот Пазар. Георгафски, Друштвото ја покрива целата територија на Република Македонија.

Друштвото ги контролира неподмирените обврски на секој потрошувач на квартална основа. Доколку сите потрошувачи поврзани на иста електрична мрежа не ги регулираат нивните обврски во разумно време, Друштвото користи постапки за исклучување од електрична мрежа на ваквата група на потрошувачи.

Исто така, Друштвото воспоставува политика со која ги мотивира потрошувачите да го платат нивниот долг на време поради висината на неподмирените обврски со кој се соочува Друштвото. Политиката на Друштвото им овозможува на потрошувачите да ги платат нивните долгови на повеќе рати.

Друштвото утврдува посебна резерва кое претставува нивна проценка за настанатите загуби во однос на побарувањата од купувачи и други побарувања. Главниот дел на оваа резерва ја сочинуваат специфични делови на загубата кои се однесуваат на поделно значителни изложености.

Поради природата на индустријата, Друштвото не бара обезбедување во однос на побарувањата од купувачи и други побарувања.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

5. Управување со финансиски ризици (продолжение)

(а) Кредитен ризик (продолжение)

(ii) Депозити

Друштвото го изложува кредитниот ризик преку инвестирање готовина во добро познати банки.

(б) Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност е ризик дека Друштвото ќе се соочи со потешкотии во исполнувањето на обврските поврзани со финансиските обврски кои што се подмируваат со исплата на готовина или друго финансиско средство.

Пристапот на Друштвото при управувањето со ликвидноста е да се осигураат колку што е можно, секогаш да имаат доволно готовина за да ги исплатат своите достасани обврски. Друштвото го намалува овој ризик врз основа на краткорочни и среднорочни финансиски планирања, осигурувајќи се дека секогаш има доволно готовина на располагање за подмирување на оперативни расходи, вклучувајќи ги плаќањата по кредити и други финансиски обврски. Ова ги исклучува потенцијалните влијанија на непредвидливи ситуации, како природни катастрофи или политички турбуленции во регионот.

Понатаму Друштвото ја одржува следнава кредитна линија:

- Два кредита од НЛБ Тутунска Банка во вкупен износ од МКД 610.000 илјади од кој вкупен износ не се повлечени МКД 610.000 илјади. Каматата е платлива со стапка од 6 месечен ЕУРИБОР плус 4,5%.

(в) Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризик дека промените на пазарните цени, како што се промените во девизните курсеви, каматните стапки и цените на капиталот ќе влијаат на приходите на Друштвото или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управувањето со пазарен ризик е да ја управува и контролира изложеноста на Друштвото во прифатливи параметри и истовремено да се оптимизира повратот.

(i) Валутен ризик

Друштвото се изложува на валутен ризик при задолжувања кои се деноминирани во валута различна од МКД. Девизните средства со кои што работи Друштвото се евра.

Трендот на еврото во текот на годината е релативно стабилен и Друштвото очекува дека овој тренд ќе продолжи и во иднина.

Друштвото не е инволвирано во хеџинг активности.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

5. Управување со финансиски ризици (продолжение)

(в) Пазарен ризик (продолжение)

(ii) Ризик на каматна стапка

Друштвото поседува финансиски обврски со варијабилна каматна стапка кои се состојат од кредити.

Друштвото поседува финансиски средства со фиксна каматна стапка кои се состојат од парични средства и парични еквиваленти. Бидејќи овие финансиски средства се со пазарни стапки кои се ниски, евентуалните промени во каматните стапки нема да имаат значителен ефект на финансискиот резултат на Друштвото.

(г) Управување со капиталот

Политика на раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото за да ги одржи довербата на добавувачите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Раководството на Друштвото го следи враќањето на капиталот, што Друштвото го дефинира како добивка од редовно работење, поделено со вкупниот акционерски капитал.

Во текот на годината немаше промени во пристапот на Друштвото за управување со капиталот.

Друштвото не е изложено на надворешни влијанија за промени на капиталот.

6. Оперативни сегменти

Друштвото има еден известувачки сегмент.

Производи, услуги и големи клиенти

Основна дејност на Друштвото е дистрибуција и снабдување со електрична енергија на домаќинствата, малите претпријатија, потрошувачи на 10кV и 35 кV и уличното осветлување. Приходот на Друштвото, освен приходот од продажба на електрична енергија, е составени од приход од стандардни и нестандартни приклучоци и наемнини од вложувања во недвижности.

Географски области

Работењето на Друштвото, приходите, како и сите не-тековни средства се наоѓаат во Република Македонија.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

7. Приходи од продажба на електрична енергија

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011 корегиран
Домаќинства	12.512.961	11.136.797
Мали претпријатија	7.535.998	6.794.716
Потрошувачи на 10кВ и 35 кВ	3.728.427	3.265.124
Улично осветлување	562.535	515.539
Продадена електрична енергија на подружници на матичното претпријатие	-	68.672
	<u>24.339.921</u>	<u>21.780.848</u>

8. Останати приходи

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011 корегиран
Камати за задоцнети плаќања	305.215	409.485
Приходи од грантови	113.602	42.053
Надомест на штети од осигурување	15.206	26.515
Отпишани обврски	-	52.432
Останато	72.448	34.424
	<u>506.471</u>	<u>564.909</u>

Промена во класификацијата

Ослободувањето на однапред пресметани расходи во износ од МКД 52.432 илјади претставува ослободување на пресметани казни во 2007 година поврзани со забелешките на Комисијата за Заштита од Конкуренција. Имено, на 27 септември 2007 година засметувањето на манипулативните трошоци на секоја сметка за електрична енергија во износ од МКД 6 беше сметано како незаконско од страна на Комисијата за заштита од конкуренција. Можните пенали беа од 1%-10% од вкупните приходи на Друштвото. Врз основа на анализите на раководството Друштвото пресмета 1% од неговите бруто приходи во износ од МКД 147.116 илјади (види белешка 13). Во 2008 година Комисијата за заштита од конкуренција донесе одлука да му пресмета на Друштвото казна за горе споменатата забелешка во износ од МКД 83.059 илјади. Друштвото ја обжалilo одлуката и во 2011 година Комисијата за заштита на конкуренцијата ја намалила казната на МКД 30.627 илјади.

9. Набавка на електрична енергија

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011 корегиран
Набавка на електрична енергија		
ЕЛЕМ АД	11.691.624	12.867.804
ЕВН Трговија	534.049	1.452.547
Останато	4.130.203	323.138
	<u>16.355.876</u>	<u>14.643.489</u>
Пренос на електрична енергија - Мепсо	1.804.318	1.629.460
	<u>18.160.194</u>	<u>16.272.949</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

10. Амортизација

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011 корегиран
Вкупна амортизација на недвижности, постројки и опрема (види белешка 15)	1.107.684	1.127.941
Вкупна амортизација на нематеријални средства (види белешка 16)	88.107	87.283
Амортизација на вложувања во имот (види белешка 17)	24.731	21.018
	<u>1.220.522</u>	<u>1.236.242</u>

11. Трошоци за вработените

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011 корегиран
Плати	959.931	998.471
Придонеси од плати	345.655	367.112
Трошоци поврзани со доброволно заминување	140.649	151.835
Трошоци поврзани со дефинирани планови за користи	3.646	10.213
Трошоци поврзани со останати долгорочни користи на вработените	(62)	240
Останато	73.177	79.566
	<u>1.522.996</u>	<u>1.607.921</u>

Останатите трошоци на вработените претставуваат трошоци за годишен одмор, патни трошоци и слично (2011: трошоци за годишен одмор, патни трошоци и слично).

Во текот на 2012 година, Управниот Одбор понуди 10 Програми за доброволно заминување ("ПДЗ") врз основа на взаемен договор за прекинување на работниот однос (2011: беше прифатена една ПДЗ). Износот од МКД 140.649 (2011: МКД 151.835 илјади) претставува платени користи за прекин на вработување кои се однесуваат за спогодбено прекинување на нивните договори за работа (види белешка 27).

12. Суровини и потрошни добра

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Материјали	233.347	273.480
Гориво за моторни возила	75.879	74.647
Резервни делови	6.482	9.700
Останато	-	5.608
	<u>315.708</u>	<u>363.435</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

13. Останати оперативни трошоци

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Консултански и интелектуални услуги	451.505	235.520
Данок на непризнаени расходи	269.693	250.901
Телефон и поштенски трошоци	150.035	216.351
Осигурување	90.838	93.459
Банкарски провизии	77.164	69.638
Судски трошоци	26.395	70.907
Маркетинг	38.206	49.882
Членарини и надомести	31.314	31.705
Спонзорства и трошоци за репрезентација	30.242	18.935
Комунални услуги	15.486	17.525
Греење	11.591	9.060
Казни и пенали	264	642
Кусоци	208	334
Останато	<u>307.589</u>	<u>238.566</u>
	<u><u>1.500.530</u></u>	<u><u>1.303.425</u></u>

Како резултат на новиот даночен режим кој стапи во сила во Република Македонија, данокот на непризнаени расходи е претставен во останати оперативни трошоци (види белешка 3 (м)).

14. Нето расходи од финансирање

Признаени во извештајот за сеопфатна добивка

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Приходи од камати од банки	20.482	16.641
Добивка од продажба на финансиски средства расположливи-за-продажба	24.952	-
Приходи од дивиденди од финансиски средства расположливи-за-продажба	68	96
Приходи од финансирање	<u>45.502</u>	<u>16.737</u>
Расходи од камати на финансиски обврски кои се мерат според амортизирана набавна вредност	(487.245)	(411.129)
Исправка на вредноста на финансиски средства расположливи-за-продажба	(2.026)	(741)
Нето негативни курсни разлики	(1.996)	(1.084)
Расходи од камати од задоцнети плаќања	-	(11.892)
Расходи од камати од користи за вработените	(9.128)	(9.822)
Расходи од финансирање	<u>(500.395)</u>	<u>(434.668)</u>
Нето расходи од финансирање признаени во извештајот за сеопфатна добивка	<u><u>(454.893)</u></u>	<u><u>(417.931)</u></u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

14. Нето расходи од финансирање (продолжение)

Признаени директно во останата сеопфатна добивка <i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Нето промена на објективната вредност на финансиските средства расположливи-за-продажба	<u>6.013</u>	<u>(593)</u>
Расходи од финансирање признаени директно во останата сеопфатна добивка. нето од данок	<u><u>6.013</u></u>	<u><u>(593)</u></u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

15. Недвижности, постројки и опрема

<i>Во илјади денари</i>				Транспор- тни средства и мебел	Инвести- ции во тек и аванси	Вкупно
За годината завршена на 31 декември 2011	Земјиште	Згради	Машини и опрема			
Неотпишана вредност на почетокот на периодот						
Зголемувања	140.691	6.496.089	7.427.335	409.683	839.191	15.312.989
Трансфер	6.785	138.956	458.938	46.581	554.045	1.205.305
Трансфер кон вложувања во имот, нето	57	107.660	311.689	14.157	(436.729)	(3.166)
Намалувања, нето	-	-	276.183	-	-	276.183
Амортизација за годината	(65)	(244)	(1.117)	(307)	-	(1.733)
Неотпишана вредност на крајот на периодот	<u>147.468</u>	<u>6.440.001</u>	<u>7.845.258</u>	<u>272.403</u>	<u>956.507</u>	<u>15.661.637</u>
На 31 декември 2011						
Набавна вредност	147.468	12.702.584	16.807.601	1.515.115	956.507	32.129.275
Акумулирана амортизација	-	(6.262.583)	(8.962.343)	(1.242.712)	-	(16.467.638)
Неотпишана вредност	<u>147.468</u>	<u>6.440.001</u>	<u>7.845.258</u>	<u>272.403</u>	<u>956.507</u>	<u>15.661.637</u>
За годината завршена на 31 декември 2012						
Неотпишана вредност на почетокот на периодот						
Зголемувања	147.468	6.440.001	7.845.258	272.403	956.507	15.661.637
Трансфер	1.342	115.416	512.538	80.648	534.255	1.244.202
Трансфер кон вложувања во имот, нето	1	134.238	231.497	67.307	(433.093)	(50)
Намалувања, нето	-	(57.012)	453.408	-	-	396.396
Амортизација за годината	-	(5.121)	(14.722)	(252)	-	(20.095)
Неотпишана вредност на крајот на периодот	<u>148.811</u>	<u>6.324.822</u>	<u>8.363.093</u>	<u>280.011</u>	<u>1.057.669</u>	<u>16.174.406</u>
На 31 декември 2012						
Набавна вредност	148.811	12.850.992	17.971.691	1.545.013	1.057.669	33.574.176
Акумулирана амортизација	-	6.526.170	9.608.598	1.265.002	-	17.399.770
Неотпишана вредност	<u>148.811</u>	<u>6.324.822</u>	<u>8.363.093</u>	<u>280.011</u>	<u>1.057.669</u>	<u>16.174.406</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

15. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Тестирање на обезвреднување

Друштвото направи тестирање за обезвреднување на своите недвижности, постројки и опрема. Тестирањето за обезвреднување покажа дека надоместливиот износ на недвижностите, постројките и опремата е повисок од нивната сметководствена вредност. Надоместливиот износ на недвижностите, постројките и опремата беше утврден со пресметка на нивната употребна вредност. Пресметката на употребната вредност на средствата ја одразува проценката на идните парични текови кои Друштвото очекува да произлезат од средството.

Во проценување на идните парични текови, Друштвото претпоставува зголемување на приходите врз основа на порастот на цената на електричната енергија. Проценката на трошоците се заснова на очекуваното зголемување на набавната цена на електричната енергија и очекувана стапка на инфлација во опсег од 2,5-3% на годишно ниво.

Временската вредност на парите се пресметува со примена на каматна стапка на државните обврзници.

Капитализација на трошоците за позајмување

Во текот на 2012 година Друштвото немаше средства за квалификација за капитализација на трошоците за позајмување.

Добиени грантови

Во текот на годината Друштвото има добиено грантови во форма на недвижности, постројки и опрема во вкупен износ од МКД 3.689 илјади (2011: МКД 20.441 илјади денари) (види белешка 26).

Средства дадени под наем

Во согласност со договорот за Ревитализација, Експлоатација и Трансфер ("Р.О.Т.") и договорот за Концесија за вода, Друштвото ѝ пренесе на Мак Хидро неограничени права на користење, работење и управување со седум хидроелектрични центри и имотот на кој тие се наоѓаат. Наместо плаќање за наемнина според овој договор Мак Хидро прифати да направи вложувања во износ од ЕУР 21.747.668 во текот на периодот под наем. Во текот на 2008 година буџетираниот износ од ЕУР 21.747.668 беше променет во ЕУР 24.794.496 како резултат на зголемување на пазарните цени на средствата во кои ќе инвестира Мак Хидро.

Во текот на 2012 година Мак Хидро нема извршено инвестиции врз основа на договорот за Ревитализација, Експлоатација и Трансфер ("Р.О.Т.") (2011: нема). Во текот на 2012 година износот од МКД 277.500 илјади (2011: МКД 318.826 илјади) е признаен како приход од наемнина од вложување во недвижности.

Друштвото изнајмува четири хидроелектрични центри на ЕВН Македонија Електрани (подружница) на 10 години. Во текот на 2012 година износот од МКД 17.000 илјади (2011: нема) е признаен како приход од наемнина од вложување во недвижности.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

15. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Правен статус на земјиштето и недвижностите

На 14 декември 2005 година, Владата на Република Македонија го измени Законот за трансформација на ЕСМ, објавувајќи дека земјиштето и недвижностите на Друштвото, кои претходно беа во државна сопственост ќе бидат пренесени во сопственост на Друштвото.

Друштвото, исто така, е во процес на регистрација на целокупниот имот што се води на име на Друштвото кај релевантните катастри, со што ќе биде во можност да се здобие со сопственост како што е определено со измените во Законот за трансформација.

Обезбедување

Недвижности, постројки и опрема со сегашна вредност од МКД 1.284.446 (2011: МКД 1.404.428 илјади) се дадени под хипотека како обезбедување за земени кредити од банки (види белешка 25).

Недвижности, постројки и опрема во тек

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Нисконапонска мрежа	496.888	374.217
Трафостаници	265.808	250.823
Далеководи	136.861	146.763
Хидроелектрични центри	5.474	60.196
Мерачи	2.484	3.507
Останата опрема	<u>150.154</u>	<u>121.001</u>
	<u>1.057.669</u>	<u>956.507</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

16. Нематеријални средства

<i>Во илјади денари</i>	Софтвер	Софтвер во развој	Вкупно
За годината завршена на 31 декември 2011			
Неотпишана вредност на почеток на периодот	332.075	8.033	340.108
Зголемувања	21.589	747	22.336
Трансфер од недвижности, постројки и опрема, нето	6.794	(3.628)	3.166
Амортизација за годината	(87.283)	-	(87.283)
Неотпишана вредност на крајот на периодот	<u>273.175</u>	<u>5.152</u>	<u>278.327</u>
На 31 декември 2011			
Набавна вредност	483.314	5.152	488.466
Акумулирана амортизација	(210.139)	-	(210.139)
Неотпишана вредност	<u>273.175</u>	<u>5.152</u>	<u>278.327</u>
За годината завршена на 31 декември 2012			
Неотпишана вредност на почеток на периодот	273.175	5.152	278.327
Зголемувања	8.695	-	8.695
Трансфер од недвижности, постројки и опрема, нето	2.154	(2.101)	53
Амортизација за годината	(88.107)	-	(88.107)
Намалување	(4.755)	(578)	(5.333)
Неотпишана вредност на крајот на периодот	<u>191.162</u>	<u>2.473</u>	<u>193.635</u>
На 31 декември 2012			
Набавна вредност	462.462	2.473	464.935
Акумулирана амортизација	(271.300)	-	(271.300)
Неотпишана вредност	<u>191.162</u>	<u>2.473</u>	<u>193.635</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

17. Вложување во недвижности

<i>Во илјади денари</i>	Вложување во недвижности	Вкупно
За годината завршена на 31 декември 2011		
Неотпишана вредност на почеток на периодот	1.439.392	1.439.392
Трансфер од недвижности, постројки и опрема	(276.183)	(276.183)
Амортизација за годината	(21.018)	(21.018)
Намалување, вкупно	(25)	(25)
Неотпишана вредност на крајот на периодот	<u>1.142.166</u>	<u>1.142.166</u>
На 31 декември 2011		
Набавна вредност	1.972.364	1.972.364
Акумулирана амортизација	<u>(830.198)</u>	<u>(830.198)</u>
Неотпишана вредност	<u>1.142.166</u>	<u>1.142.166</u>
За годината завршена на 31 декември 2012		
Неотпишана вредност на почеток на периодот	1.142.166	1.142.166
Трансфер од недвижности, постројки и опрема	(396.396)	(396.396)
Амортизација за годината	<u>(24.731)</u>	<u>(24.731)</u>
Неотпишана вредност на крајот на периодот	<u>721.039</u>	<u>721.039</u>
На 31 декември 2012		
Набавна вредност	1.575.968	1.575.968
Акумулирана амортизација	<u>(854.929)</u>	<u>(854.929)</u>
Неотпишана вредност	<u>721.039</u>	<u>721.039</u>

Вложувањата во недвижности се состојат од специјализирани згради - хидроелектрични центри (види белешка 15) кои се користат единствено за производство на електрична енергија. Бидејќи не постои активен пазар за ваков вид на згради многу е тешко да се одреди нивната објективна вредност. Друштвото нема намера да го продава имотот во иднина.

18. Финансиски средства расположливи-за-продажба

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Нетековни вложувања		
<i>Вложувања во финансиски средства расположливи-за-продажба</i>		
Акции кои котираат	9.698	5.462
Акции кои не котираат	<u>67.983</u>	<u>45.338</u>
	<u>76.981</u>	<u>50.800</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

18. Финансиски средства расположливи-за-продажба (продолжение)

Во 2011 година Друштвото има основано два нови ентитети кои се 100% во негова сопственост, ЕВН Македонија Снабдување со електрична енергија, дооел Скопје и ЕВН Македонија електрани, ДООЕЛ Скопје. Двата ентитета се регистрирани со седиште во Република Македонија и претставуваат вложување на Друштвото во Подружници.

Во текот на 2012 година Друштвото има признаено загуба поради обезвреднување во однос на вложувања во претпријатија кои котираат на берза во износ од МКД 2.026 (2011: МКД 741 илјади), како резултат на значителни финансиски потешкотии со кои се соочуваат издавачите на хартиите од вредност.

Поради непостоење на расположливи пазарни цени, вложувањата во претпријатија кои не котираат на берза се врши според набавната вредност на вложувањата намалена за загубите поради обезвреднување.

19. Одложени даночни средства и обврски

(i) Признаени одложени даночни средства

Одложени даночни средства беа признаени во поглед на следниве ставки:

Во илјади денари	Средства		Обврски		Нето	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Финансиски средства расположливи-за- продажба	-	-	690	22	690	22
Даночни обврски	-	-	690	22	690	22
Активирање на данок	-	-	-	-	-	-
Нето даночни обврски	-	-	690	22	690	22

Движење на времените разлики во текот на годината

Во илјади денари	Состојба	Призна-	Призна-	Состојба	Призна-	Призна-	Состојба
	на 1 јануари 2011	ени во добивка или загуба	ени како капитал	на 31 декември 2011	ени во добивка или загуба	ени како капитал	на 31 декември 2012
Финансиски средства расположливи- за-продажба	(88)	-	66	(22)	-	(668)	(690)
	(88)	-	66	(22)	-	(668)	(690)

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

20. Залихи

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Суровини и материјали	<u>285.726</u>	<u>356.616</u>
	<u>285.726</u>	<u>356.616</u>

Во 2012 година Друштвото призна ослободување на отпишаните инвентари на нето продажна вредност во износ од МКД 5.142 илјади (2011: МКД 8.189 илјади). Отписот и ослободувањето, се вклучени во суровини и материјали.

21. Побарувања од купувачи и други побарувања

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Побарувања од купувачи	5.873.852	5.652.447
Побарувања за камати	617.299	620.531
Побарувања од поврзани страни	10.956	3.051
Побарувања од вработени	3.772	1.342
Побарувања за данок на додадена вредност	6.926	18
Останато	<u>28.871</u>	<u>13.736</u>
	<u>6.541.676</u>	<u>6.291.125</u>

Обезбедување

На 31 декември 2012, побарувања од купувачи во вкупен износ од МКД 1.425.488 илјади (2011: МКД 1.425.488 илјади) кој претставува износ на денот на склучување на Анекс Договорот за Хипотека на 24 декември 2010 година, се дадени под хипотека како обезбедување за земени кредити од банки (види белешка 25).

Изложеноста на Друштвото на кредитен и валутен ризик и на исправка на вредноста во однос на побарувањата од купувачи и други побарувања е обелоденета во белешка 30.

22. Парични средства и паричен еквивалент

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Депозити по видување	1.514.135	542.494
Благајна	<u>4.714</u>	<u>4.950</u>
	<u>1.518.849</u>	<u>547.444</u>

Обезбедување

Банкарски сметки неведени во анекс 1 кон Договорот за хипотека со датум 18 август 2008 година, во вкупен износ од МКД 150.745 илјади на денот на склучување на договорот за хипотека, се дадени под хипотека како обезбедување за земени кредити од банки. Исто така, во договорот за хипотека Друштвото изјави дека банкарските сметки наведени во анекс 2 кон договорот за хипотека ќе одржуваат минимален износ на салдото во еквивалент од 10 ЕУР (2011: еквивалент од 10 ЕУР) (види белешка 25).

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик и анализата на сензитивност на финансиските средства и обврски е обелоденета во белешка 30.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

23. Капитал и резерви

Акционерски капитал

<i>Во број на акции</i>	Обични акции	
	2012	2011
Издадени на 1 јануари	<u>14.931.909</u>	<u>14.931.909</u>
Издадени на 31 декември - целосно платени	<u>14.931.909</u>	<u>14.931.909</u>

Сите акции се со номинална вредност од МКД 1.000 денари.

Имателите на обични акции имаат право на дел од остварената добивка (дивиденда) и добиваат право на еден глас на Собранието на Акционери за еквивалент од 1 акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на средствата на Друштвото.

Законска резерва

Според позитивните законски прописи Друштвото треба да издвојува 15% од нето добивката за годината како законска резерва, се додека резервата на Друштвото не достигне износ кој е еднаков на една петтина од основната главнина. Додека не се постигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи само за надоместување на загубата. Кога ќе се достигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи и за исплата на дивиденди, врз основа на одлука на сопственикот, но само ако висината на дивидендите за деловната година не го достигне минимумот за исплата, пропишан со Законот за трговски друштва или статутот на Друштвото.

Согласно измените на Законот за трговски друштва, кои стапуваат на сила од 1 јануари 2013 година, износот кој е потребно да се издвојува во законска резерва се намалува од 15% на 5%, се додека нивото на резервите не го достигне нивото од една десетина од акционерскиот капитал.

Резерва за повторно мерење на користи за вработените

Резервата за повторно мерење на користи за вработените вклучува повторно мерење на дефинирани користи како резултат на актуарски добивки или загуби.

Резерва за објективна вредност

Резервата за објективна вредност ги вклучува кумулативните нето промени на објективната вредност на финансиските средства расположливи-за-продажба сè до моментот на нивното депризнавање или обезвреднување.

Дивиденди

За годината завршена на 31 декември 2012 година Друштвото не објави дивиденди (2011: нема).

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

24. Заработка по акција

Основна заработка по акција

Пресметката на основната заработка по акција на 31 декември 2012 година е направена врз основа на загубата за годината која им припаѓа на имателите на обични акции во износ од МКД 266.582 (2011: МКД 658.178 илјади) и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2012 од 14.931.909 (2011: 14.931.909), пресметано како што следува:

Нето добивка расположива за имателите на обични акции

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Нето загуба за годината	<u>(266.582)</u>	<u>(658.178)</u>
Нето загуба расположива за имателите на обични акции	<u>(266.582)</u>	<u>(658.178)</u>

Просечен број на обични акции

<i>Во број на акции</i>	2012	2011
Издадени обични акции на 1 јануари	<u>14.931.909</u>	<u>14.931.909</u>
Просечен број на обични акции на 31 декември	<u>14.931.909</u>	<u>14.931.909</u>

Разводенета заработка по акција

Нето добивка расположива за имателите на обични акции

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Нето загуба за годината	<u>(266.582)</u>	<u>(658.178)</u>
Нето загуба расположива за имателите на обични акции	<u>(266.582)</u>	<u>(658.178)</u>

Просечен број на обични акции

<i>Во број на акции</i>	2012	2011
Издадени обични акции на 1 јануари	<u>14.931.909</u>	<u>14.931.909</u>
Просечен број на обични акции на 31 декември	<u>14.931.909</u>	<u>14.931.909</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

25. Обврски за кредити

Оваа белешка обезбедува информации за договорните услови за кредити и заеми кои ги има земено Друштвото, а кои се мерени според амортизирана вредност. За повеќе информации во однос на изложеноста на друштвото на ризиците на каматна стапка, странска валута и ликвидност, види белешка 30.

Во илјади денари

	2012	2011
Нетековни обврски		
Необезбедени кредити од поврзани страни	3.952.609	2.337.190
Необезбеден кредит	202.813	217.767
Обезбедени кредити од банки	<u>3.427.585</u>	<u>3.547.669</u>
	<u><u>7.583.007</u></u>	<u><u>6.102.626</u></u>
 Тековни обврски		
Тековен дел на необезбедени кредити од поврзани страни	554.530	426.839
Необезбедени кредити од поврзани страни	448.606	-
Тековен дел на необезбедени кредити	25.978	33.221
Тековен дел на обезбедени кредити	532.146	574.313
Обезбедени кредити од банки	<u>1.002.072</u>	<u>1.460.744</u>
	<u><u>2.563.332</u></u>	<u><u>2.495.117</u></u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

25. Обврски за кредити (продолжение)

Условите за отплата на обврските за кредити кои суштествуваат на крајот на годината беа како што следи:

Во илјади денари	Валута	Номинална каматна стапка	Година на достасу- вање	31 декември	31 декември
				2012	2011
				Сметководст вена вредност	Сметководстве на вредност
Необезбедени кредити	ЕУР	Променлив годишен 6- месечен ЛИБОР +0,5%	2006-2017	63.494	76.116
Обезбеден кредит од банка	ЕУР	3- месечен ЕУРИБОР +0,85%	2013	615.996	617.138
Необезбедени кредити	ЕУР	ЕУРИБОР+0.4%	2011-2025	165.753	174.874
Необезбеден кредит од поврзана страна	ЕУР	12- месечен ЕУРИБОР+3.2%	2008-2022	1.581.105	1.510.969
Обезбеден кредит од банка	ЕУР	6- месечен ЕУРИБОР + 3.3%	2011-2020	4.036.154	4.121.983
Необезбеден кредит од поврзана страна	ЕУР	12- месечен ЕУРИБОР + 3%	2014	1.287.872	1.253.060
Нео-безбеден кредит од банка	ЕУР	6- месечен ЕУРИБОР + 3.9%	2013	448.606	-
Нео-безбеден кредит од банка	ЕУР	6- месечен ЕУРИБОР + 3.9%	2020	1.638.161	-
Обезбеден кредит од банка	ЕУР	6- месечен ЕУРИБОР + 5%	2012	-	307.525
Обезбеден кредит од банка	МКД	6- месечен ЕУРИБОР + 5%	2012	-	124.256
Обезбеден кредит од банка	ЕУР	6%	2013	309.198	309.221
Обезбеден кредит од банка	МКД	6- месечен ЕУРИБОР +4%	2012	-	102.601
Вкупно каматоносни обврски				<u>10.146.339</u>	<u>8.597.743</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

25. Обврски за кредити (продолжение)

Обезбедување

Обврски за кредити во износ од МКД 925.194 (2011: МКД 1.460.743 илјади) се обезбедени со меници и гарантно писмо од матичното претпријатие (ЕВН АГ).

Обврски за кредити во износ од МКД 4.036.154 (2011: МКД 4.121.983 илјади) се обезбедени со хипотека над следните средства:

- Недвижности, постројки и опрема со сегашна вредност од МКД 1.284.446 (2011: МКД 1.404.428 илјади) (види белешка 15).
- На 31 декември 2012 година, побарувањата од купувачи во вкупен износ од МКД 1.425.488 (2011: МКД 1.425.488 илјади) кој претставува износ на денот на склучување на анекс на Договорот за Хипотека на 24 декември 2010 година, се дадени под хипотека како обезбедување за земени кредити од банки (види белешка 21).
- Банкарски сметки наведени во анекс 1 на Договорот за Хипотека на 18 август 2008 година со вкупна вредност од МКД 150.745 илјади на денот на склучување на анексот се обезбедени со хипотека како обезбедување за земени кредити од банки. Понатаму, Друштвото изјави дека банкарските сметки наведени во анекс 2 на Договорот за Хипотека ќе одржуваат минимален износ на салдо во еквивалент од 10 ЕУР(2011: 10ЕУР) (види белешка 22).

26. Одложени приходи

<i>Во илјади денари</i>	Грантови	Претплатени приклучоци	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2012	679.573	1.214.309	1.893.882
Резервирања направени во текот на годината	3.689	404.305	407.994
Ослободувања на одложени приходи во текот на годината	(35.467)	(78.135)	(113.602)
Состојба на 31 декември 2012	<u>647.795</u>	<u>1.540.479</u>	<u>2.188.274</u>
Тековни	35.467	69.212	104.680
Нетековни	<u>612.327</u>	<u>1.471.267</u>	<u>2.083.594</u>
	<u>647.795</u>	<u>1.540.479</u>	<u>2.188.274</u>

Грантови

Грантовите претставуваат неповратни средства донирани на Друштвото во форма на недвижности, постојки и опрема.

Дел од донираните средства се од Европската Комисија за реконструкција на електричната мрежа во подрачјата погодени од меѓу-етничкиот конфликт. Остатокот се состои од донации на опрема (главно делови на електричната мрежа) од индивидуалните сопственици на таа опрема.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

26. Одложени приходи (продолжение)

Претплатени приклучоци

Паричните плаќања добиени од потрошувачите (домаќинства и субјекти) кои бараат изведба на стандардни и не-стандардни приклучоци со цел Друштвото да го изгради неопходното средство за приклучување и да ги поврзе на електричната мрежа, првично беа признаени како одложени приходи. Не постои временско ограничување во однос на приклучувањето на тој потрошувач (специфичниот мерач за кој е обезбеден тој приклучок). Средствата кои се изградени за оваа цел стануваат дел од електричната мрежа и се амортизираат во текот на 20 години. Одложените приходи се признаваат во добивката или загубата според корисниот век на средството, односно, 20 години.

27. Резервирања

<i>Во илјади денари</i>	Резервирања за судски спорови	Резервирања за користи на вработените	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2011	218.925	200.178	419.103
Резервирања направени во текот на годината	120.249	110.389	230.638
Резервирања искористени во текот на периодот	(209.053)	(167.442)	(376.495)
Состојба на 31 декември 2011	<u>130.121</u>	<u>143.125</u>	<u>273.246</u>
Тековни	87.493	8.170	95.663
Нетекковни	42.628	134.955	177.583
	<u>130.121</u>	<u>143.125</u>	<u>273.246</u>
Состојба на 1 јануари 2012	130.121	143.125	273.246
Резервирања направени во текот на годината	268.010	144.712	412.722
Резервирања искористени во текот на периодот	(162.328)	(140.998)	(303.326)
Состојба на 31 декември 2012	<u>235.803</u>	<u>146.839</u>	<u>382.642</u>
Тековни	67.199	4.527	71.726
Нетекковни	168.604	142.312	310.916
	<u>235.803</u>	<u>146.839</u>	<u>382.642</u>

Резервирања за судски спорови

Резервирањата за судски спорови ја претставуваат проценетата вредност на можните одливи на економски користи кои ќе бидат потребни за подмирување на судски постапки во кои Друштвото се јавува како тужена страна.

Резервирања за користи на вработените

Резервирањата за користи од вработените се состои од резервирања за отпремнини, јубилејни награди и користи од прекинување на работен однос. Друштвото има воведено Програми за доброволно заминување од работа ("ПДЗ") врз основа на взаемен договор за прекинување на работниот однос.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

28. Обврски кон добавувачи и други обврски

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Обврски кон добавувачи	4.397.628	4.191.892
Казнени камати за обврски кон добавувачи	376.828	389.128
Обврски кон поврзани странки (види белешка 33)	333.076	815.122
Комунална такса	281.313	240.373
Обврски кон вработени	40.770	50.188
Останато	5.288	8.083
	<u>5.434.903</u>	<u>5.694.786</u>

29. Користи за вработените

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Сегашна вредност на обврската	<u>115.916</u>	<u>113.583</u>
Вкупно обврски за користи за вработените	<u>115.916</u>	<u>113.583</u>

Во согласност со националното законодавство во моментот на заминување во пензија Друштвото плаќа користи за заминување во пензија на своите вработени во согласност со колективниот договор на Друштвото.

Нето обврска на Друштвото во однос на користите за пензионирање за своите вработени се заснова на извршена пресметка од квалификуван актуар. Користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност.

Следниве табели ја покажуваат сегашната вредност на обврски за дефинирани користи, признаени трошоци во добивката или загубата, актуарските пресметки и други информации.

Движење во сегашната вредност на дефинирани обврски за користи

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Дефинирани обврски за користи на 1 Јануари	113.583	113.705
Трошоци за тековни услуги и намалување	(62)	240
Трошоци за камата	9.128	9.822
Повторно мерење	(6.992)	(9.338)
Трансфер во подружница	425	-
Платени користи според план	<u>(166)</u>	<u>(846)</u>
Обврски за дефинирани користи на 31 декември	<u>115.916</u>	<u>113.583</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

29. Користи за вработените (продолжение)

Трошоци признаени во добивката или загубата

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Трошоци за тековни услуги и намалување	(62)	240
Трошоци за камати	<u>9.128</u>	<u>9.822</u>
	<u><u>9.066</u></u>	<u><u>10.062</u></u>

Актуарска добивка или загуба признана во останата сеопфатна добивка

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Акумулиран износ во резерва за повторно мерење на користи за вработените на 1 јануари	9.338	-
Признаена во текот на годината	<u>6.992</u>	<u>9.338</u>
Акумулиран износ во резерва за повторно мерење на користи за вработените на 31 декември	<u><u>16.330</u></u>	<u><u>9.338</u></u>

Актуарски претпоставки

Следнава табела ја прикажува основната актуарска пресметка на денот на известување:

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Дисконтна стапка на 31 декември	5.7%	6.5%
Зголемување на идните плати	2.5%	2.5%

Претпоставките кои се однесуваат на морталитетот во иднина се заснова на објавените статистички податоци и табелите за морталитет. Како што актуарската пресметка за морталитетот продолжува да се прочистува, продолжувањето на животниот век за една година се смета за разумно можно во следната финансиска година.

Историска информација

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011	2010	2009	2008
Сегашна вредност на обврската за дефинирани користи	16.330	9.338	-	-	-
Искусствени корекции на обврската	-	-	-	-	-

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

30. Финансиски инструменти

(a) Кредитен ризик

(i) Изложеност на кредитен ризик

Неотпишаната вредност на финансиските средства претставува максимална изложеност на кредитен ризик. Максималната изложеност на кредитен ризик на денот на извештајот на финансиска состојба е:

<i>Во илјади денари</i>	<i>Белешка</i>	Неотпишана вредност	
		2012	2011
Финансиски средства расположливи за продажба	18	76.981	50.800
Побарувања од купувачи и други побарувања	21	6.541.676	6.291.125
Парични средства и паричен еквивалент	22	<u>1.518.849</u>	<u>547.444</u>
		<u>8.137.506</u>	<u>6.889.369</u>

Максималната изложеност на кредитен ризик од побарувањата од купувачи и побарувања од камати нето по географски регион на денот на извештајот на финансиска состојба е:

<i>Во илјади денари</i>	Неотпишана вредност	
	2012	2011
Побарувања на домашен пазар	6.500.898	6.274.482
Побарувања на странски пазар	<u>1.209</u>	<u>1.547</u>
	<u>6.502.107</u>	<u>6.276.029</u>

Максималната изложеност на кредитен ризик од побарувањата од купувачи и побарувања од камати нето по тип на купувачи на денот на извештајот на финансиска состојба е:

<i>Во илјади денари</i>	Неотпишана вредност	
	2012	2011
Домаќинства	3.274.072	3.344.171
Индустија	2.913.348	2.643.295
Останато	<u>314.687</u>	<u>288.563</u>
	<u>6.502.107</u>	<u>6.276.029</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

30. Финансиски инструменти (продолжение)

(ii) Исправка на побарувања

Старосната структура на побарувањата на купувачи на денот на извештајот на финансиска состојба е:

<i>Во илјади денари</i>	Бруто 2012	Исправка 2012	Бруто 2011	Исправка 2011
Достасани од 0-3 месеци	5.518.170	-	5.431.015	-
Достасани од 3-6 месеци	808.977	161.256	789.792	162.333
Достасани од 6-9 месеци	921.869	641.023	764.007	559.745
Достасани од 9-12 месеци	958.725	903.355	638.132	624.839
Достасани над една година	<u>13.135.073</u>	<u>13.135.073</u>	<u>11.441.472</u>	<u>11.441.472</u>
	<u>21.342.814</u>	<u>14.840.707</u>	<u>19.064.418</u>	<u>12.788.389</u>

Движењето на исправката на вредноста за побарувања од купувачи и побарувања од камати во текот на годината е:

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Состојба на 1 јануари	12.788.389	12.019.829
Признаена исправка на вредност	2.232.685	2.058.946
Отпишани побарувања	(129.594)	(1.290.386)
Анулирање на исправката на вредноста	<u>(50.773)</u>	-
Состојба на 31 декември	<u>14.840.707</u>	<u>12.788.389</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

30. Финансиски инструменти (продолжение)

(б) Ризик на ликвидност

Следната табела ја прикажува договорената достасаност на финансиските обврски, исклучувајќи го влијанието на договарањата на нето основа:

31 декември 2012

Во илјади денари	Сметко- водствена вредност	Договорени парични одливи	6-12		1-2 години	2-5 години	Над 5 години
			6 месеци или помалку	месеци или помалку			
Не-деривативни финансиски обврски							
Обезбедени кредити од банки	4.961.802	(4.961.802)	(1.268.144)	(266.073)	(532.146)	(1.596.437)	(1.299.002)
Необезбедени кредити	229.247	(229.247)	(12.925)	(13.054)	(40.944)	(63.704)	(98.165)
Необезбедени кредити од поврзани страни	4.955.744	(4.955.744)	(1.003.135)	-	-	-	(3.952.609)
Обврски кон добавувачи	5.434.903	(5.434.903)	(5.434.903)	-	-	-	-
	<u>15.581.696</u>	<u>(15.581.696)</u>	<u>(7.719.107)</u>	<u>(279.127)</u>	<u>(573.090)</u>	<u>(1.660.142)</u>	<u>(5.349.776)</u>

31 декември 2011

Во илјади денари	Сметко- водствена вредност	Договорени парични одливи	6-12		1-2 години	2-5 години	Над 5 години
			6 месеци или помалку	месеци или помалку			
Не-деривативни финансиски обврски							
Обезбедени кредити од банки	5.582.724	(5.582.724)	(1.261.488)	(773.569)	(478.372)	(1.435.117)	(1.634.178)
Необезбедени кредити	250.990	(250.990)	(20.863)	(12.358)	(25.075)	(78.183)	(114.511)
Необезбедени кредити од поврзани страни	2.764.029	(2.764.029)	(426.839)	-	(1.107.090)	-	(1.230.100)
Обврски кон добавувачи	5.694.786	(5.694.786)	(5.694.786)	-	-	-	-
	<u>14.292.529</u>	<u>(14.292.529)</u>	<u>(7.403.976)</u>	<u>(785.927)</u>	<u>(1.610.537)</u>	<u>(1.513.300)</u>	<u>(2.978.789)</u>

Не се очекува дека паричните текови вклучени во анализите за доспевање, би можеле да се појават значително порано или во значително различни износи.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

30. Финансиски инструменти (продолжение)

(в) Валутен ризик

(i) Изложеност на валутен ризик

Следната табела ја прикажува изложеноста на Друштвото на валутен ризик:

	Денари 31 декември 2012	ЕУР 31 декември 2012	Денари 31 декември 2011	ЕУР 31 декември 2011
Побарувања од купувачи и други побарувања	6.540.467	1.209	6.289.591	1.534
Обезбедени кредити од банки	-	(4.961.348)	(226.857)	(5.355.867)
Необезбедени кредити	-	(229.247)	-	(250.990)
Необезбедени кредити од поврзани страни	-	(4.955.744)	-	(2.764.029)
Обврски кон добавувачи и други обврски	(5.362.748)	(72.155)	(5.535.387)	(159.399)
Бруто изложеност на извештајот на финансиска состојба	<u>1.177.719</u>	<u>(10.217.285)</u>	<u>527.347</u>	<u>(8.528.751)</u>

Следните девизни курсеви беа применети во текот на годината:

	Просечен курс		Курс на денот на извештајот на финасиска состојба	
	2012	2011	2012	2011
ЕУР 1	61.53	61.53	61.50	61.50

(ii) Анализа на сензитивност

10% зајакнување на денарот во однос на следните валути на 31 декември би ја зголемиле/(намалиле) добивката или загубата за годината за износите прикажани подолу. Оваа анализа подразбира дека сите други варијабли, особено каматните стапки, остануваат непроменети.

<i>Ефект во илјади денари</i>		добивка
31 декември 2012		
ЕУР		1.021.729
		добивка
31 декември 2011		
ЕУР		852.875

10% ослабување на денарот во однос на погоре наведените валути на 31 декември ќе има ист но спротивен ефект на погоре наведените валути за износите наведени погоре. во услови кога сите други варијабли остануваат непроменети.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

30. Финансиски инструменти (продолжение)

(г) Ризик на каматна стапка

(i) Профил

На денот на извештајот на финансиска состојба профилот на ризикот на каматна стапка на каматонските финансиски инструменти на Друштвото е:

<i>Во илјади денари</i>	Неотпишана вредност	
	2012	2011
Инструменти со фиксна каматна стапка		
Финансиски средства	1.514.135	542.494
Финансиски обврски	<u>(309.198)</u>	<u>(309.221)</u>
	<u>1.204.937</u>	<u>233.273</u>
 Инструменти со варијабилна каматна стапка		
Финансиски обврски	<u>(9.837.141)</u>	<u>(8.288.522)</u>
	<u>(9.837.141)</u>	<u>(8.288.522)</u>

Анализа на сензитивност на објективната вредност на инструменти со фиксна каматна стапка

Друштвото не поседува финансиски средства и обврски со фиксна каматна стапка кои се искажуваат по објективна вредност низ добивката или загубата. Следствено, промена во каматните стапки на денот на извештајот на финансиска состојба нема да влијае на извештајот на сеопфатна добивка.

Анализа на сензитивност на паричниот тек за инструменти со варијабилна каматна стапка

Промена од 100 базични поени на каматната стапка на 31 декември би го зголемило/(намалило) капиталот и добивката или загубата за годината за износите прикажани подолу. Оваа анализа подразбира дека сите други варијабли, особено девизните курсеви, остануваат непроменети. Анализата е подготвена на ист начин и за 2011 година.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

30. Финансиски инструменти (продолжение)

(г) Ризик на каматна стапка (продолжение)

(i) Профил (продолжение)

Анализа на сензитивност на паричниот тек за инструменти со варијабилна каматна стапка (продолжение)

	Добивка или загуба 100	
	базични поени зголему- вање	100 базични поени намалу- вање
<i>Ефекти во евра</i>		
31 декември 2012		
Инструменти со варијабилна каматна стапка	(98.371)	98.371
Сензитивност на паричниот тек	(98.371)	98.371
31 декември 2011		
Инструменти со варијабилна каматна стапка	(82.885)	82.885
Сензитивност на паричниот тек	(82.885)	82.885

(д) Објективна вредност

(i) Објективна вредност наспроти сегашна вредност

Објективната вредност на финансиските средства и обврски, заедно со нивните сегашни вредности прикажани во извештајот на финансиска состојба се следни:

		2012		2011	
<i>Во илјади денари</i>	Беле- шка	Сегашна вредност	Објективна вредност	Сегашна вредност	Објективна вредност
Финансиски средства расположливи за продажба	18	76.981	76.981	50.800	50.800
Побарувања од купувачи и останати побарувања	21	6.541.676	6.541.676	6.291.125	6.291.125
Парични средства и паричен еквивалент	22	1.518.849	1.518.849	547.444	547.444
Необезбедени кредити	25	(4.961.348)	(4.961.348)	(5.582.726)	(5.582.726)
Необезбедени кредити од поврзани страни	25	(4.955.744)	(4.955.744)	(250.988)	(250.988)
Обезбедени кредити од банки	25	(229.247)	(229.247)	(2.764.029)	(2.764.029)
Обврски кон добавувачи и останати обврски	28	(5.434.903)	(5.434.903)	(5.694.786)	(5.694.786)
		(7.443.736)	(7.443.736)	(7.403.160)	(7.403.160)

Основата за определување на објективната вредност е обелоденета во белешка 4.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

31. Оперативен наем

Наеми како наемодавател

Друштвото изнајмува седум хидроелектрични централи и недвижности на МакХидро (види белешка 17). Исто така изнајмува четири хидроелектрични централи на ЕВН Македонија Електрани (подружница на 10 години.

Однапред платена наемнина од МакХидро

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Почетна состојба на однапред платена наемнина	323.750	644.347
Признаен приход од наемнина во текот на периодот	<u>(277.500)</u>	<u>(320.597)</u>
Крајна состојба на однапред платена наемнина	<u>46.250</u>	<u>323.750</u>

Минимални плаќања за наем

Помалку од една година	63.250	277.500
Помеѓу една и пет години	<u>136.000</u>	<u>46.250</u>
	<u>199.250</u>	<u>323.750</u>

Во текот на годината завршена на 31 декември 2012 МКД 277.500 илјади беа признаени во извештајот за сеопфатна добивка како резултат на користење на оперативен наем (2011: МКД 320.597 илјади) од МакХидро и МКД 17.000 илјади (2011:нема) од ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ .

32. Преземени и потенцијални обврски

Преземени обврски

Друштвото ги има следните преземени обврски на 31 декември 2012 година:

- Друштвото има склучено договори за вложување во недвижности, постројки и опрема во износ од МКД 88.257 (2011: МКД 132.256 илјади).
- На 11 мај 2010 година Синдикатот на Друштвото и Управниот одбор на Друштвото потпишаа колективен договор според кој Друштвото е обврзано да плаќа износ од максимум 1% од бруто платите исплатени во претходната година за промоција на одредени активности на членовите на Синдикатот на Друштвото. Новиот колективен договор за труд стапи на сила на 1 јули 2010 година.

Потенцијални обврски

(i) Судски спорови

Во 2012 година, Друштвото беше тужено во неколку судски постапки кои произлегуваат од неговото работење. Вкупниот износ на 31 декември 2012 година изнесуваше МКД 1.013.694. Судските спорови произлегуваат од побарувањата од купувачите и барањата за отштета. Според адвокатите на Друштвото, крајниот исход од овие правни случаи не се очекува да има било какви негативни последици врз Друштвото.

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

32. Преземени и потенцијални обврски (продолжение)

(ii) Обврски кон поранешни подружници и преостанати обврски

Постои потенцијална изложеност на Друштвото кон преостанати обврски кои произлегуваат од поранешното вертикално интегрирано ЕСМ како и кон обврски на подружниците кои произлегуваат од реструктурирањето на ЕСМ наследни друштва. Обврските од материјално значење кои може да се однесуваат на потенцијални судски спорови и даночни обврски, загадување на животната средина и за обнова на земјиштето оштетено за време на рударските операции не можат, во оваа фаза да бидат утврдени со разумна точност.

33. Трансакции со поврзани субјекти

Матично и основно матично претпријатие

Основно матично претпријатие на Друштвото е NO Landes-Beteiligungsholding GmbH. Главен сопственик на Друштвото е EVN AG, Австрија со сопственост од 90% од акционерскиот капитал на Друштвото.

Надомести на клучниот раководен персонал

Вкупните надомести на клучниот раководен персонал на Друштвото се вклучени во "трошоци за вработените" (види белешка 11).

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Плати и други краткорочни користи за вработените	3.569	2.598
	<u>3.569</u>	<u>2.598</u>

Останати трансакции со поврзани субјекти

(i) Набавка на стоки и услуги

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Набавка на услуги:		
Матично претпријатие	37.286	24.020
Подружници на матичното претпријатие	154.058	132.152
Набавка на електрична енергија:		
Подружници на матичното претпријатие	664.780	862.864
Набавка на недвижности, постројки и опрема		
Матично претпријатие	8.625	22.884
	<u>864.749</u>	<u>1.041.920</u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

33. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

(ii) Салда на крајот на годината кои произлегуваат од набавки на стоки и услуги

Обврски кон поврзани страни (види белешка 28):

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Матично претпријатие	101.555	84.564
Подружници на матичното претпријатие	<u>231.521</u>	<u>730.558</u>
	<u><u>333.076</u></u>	<u><u>815.122</u></u>

(iii) Продажба на стоки и услуги

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Продажба на услуги:		
Подружници на матичното претпријатие	54.494	3.990
Продажба на струја:		
Подружници на матичното претпријатие	-	68.671
	<u>54.494</u>	<u>72.661</u>

(iv) Состојби на 31 декември кои произлегуваат од продажба на стоки и услуги

Побарувања од поврзани страни (види белешка 21)

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
Подружници на матичното претпријатие	<u>10.956</u>	<u>3.051</u>
	<u><u>10.956</u></u>	<u><u>3.051</u></u>

(v) Кредити од поврзани страни

Кредити од поврзани страни (види белешка 25):

<i>Во илјади денари</i>	2012	2011
На 1 јануари	2.764.029	2.646.932
Повлекување	2.036.077	-
Пресметани камати	156.336	117.155
Нето негативни/(позитивни) курсни разлики	<u>(698)</u>	<u>(58)</u>
На 31 декември	<u><u>4.955.744</u></u>	<u><u>2.764.029</u></u>

Белешки кон неконсолидираните финансиски извештаи

34. Вон-билансни ставки

Како резултат на вонсудската спогодба потпишана од страна на АД ЕЛЕМ и ЕВН Македонија на 30 март 2011 година, Друштвото треба да ги подмири во свое име и за сметка на АД Елем побарувањата за електрична енергија кои произлегуваат за периодот пред 31 август 2005 година. Овие побарувања не беа евидентирани во евиденцијата на Друштвото во претходните години. Тие беа евидентирани како вон-билансни ставки во извештајот за финансиската состојба. На 31 Декември 2012 година состојбата на неподмирени побарувања е во износ од МКД 3.096.415 илјади (2011: МКД 3.145.858 илјади).

Согласно договорот, Друштвото е обврзано да ги пренесе сите наплатени побарувања на Елем од горенаведената сума. Друштвото ја признава обврската кон ЕЛЕМ во моментот на наплата.

35. Последователни настани

Во февруари 2013 година согласно договорот на Мак Хидро за Ревитализација, Експлоатација и Трансфер ("Р.О.Т.") Друштвото превзема седум хидро електрични централи. Според овој договор Друштвото ги призна сите вложувања како што настанаа и не се очекува да има да има значителен ефект врз финансиските извештаи.